

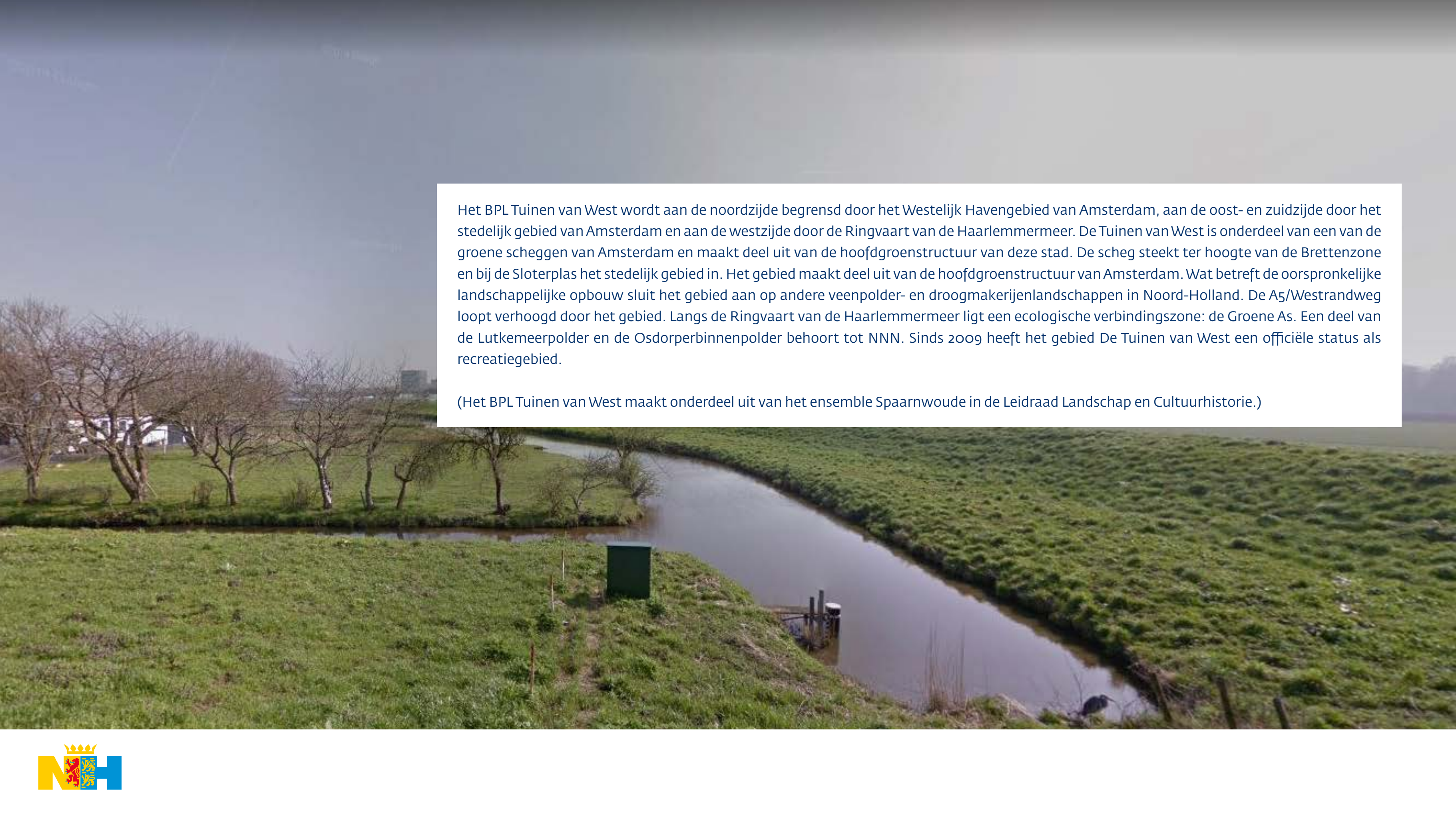
Het Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL) is het regime voor bescherming en waar mogelijk versterking en ontwikkeling van gebieden in Noord-Holland die landschappelijk, aardkundig, ecologisch of cultuurhistorisch van bijzondere waarde zijn. Het BPL is beschreven in kernkwaliteiten per deelgebied. De voormalige beschermingsregimes Bufferzones, Aardkundig Monument en Weidevogelleefgebied zijn geborgd in de kernkwaliteiten. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, gericht op de wezenlijke kenmerken en waarden van natuur en landschap) en Provinciale Monumenten hebben een eigen regime en vallen daarom buiten het BPL-regime.

In het BPL zijn ruimtelijke ontwikkelingen, met uitzondering van nieuwe stedelijke ontwikkelingen, toegestaan wanneer de beschreven kernkwaliteiten niet worden aangetast. Per locatie kan aan de hand van de kernkwaliteiten een zorgvuldige afweging worden gemaakt welke ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk en welk niet wenselijk zijn. Hierdoor is er ruimte voor maatwerk en gebiedsgerichtedifferentiatie. In de ruimtelijke onderbouwing van een bestemmingsplan dat een ontwikkeling in het BPL mogelijk maakt, moet worden gemotiveerd dat de ter plaatse geldende kernkwaliteiten niet worden aangetast.

In lijn met de provinciale Leidraad Landschap en Cultuurhistorie zijn de kernkwaliteiten beschreven aan de hand van drie provinciale kernwaarden:

1. Landschappelijke karakteristiek: de landschapstypen en de belangrijkste kenmerken van deze landschappen.
2. Openheid en ruimtebeleving: de beleving van de ruimte, de horizon en de oriëntatiepunten.
3. Ruimtelijke dragers: de driedimensionale structuren en lijnen die in het (vlakke) landschap het beeld bepalen en begrenzen.

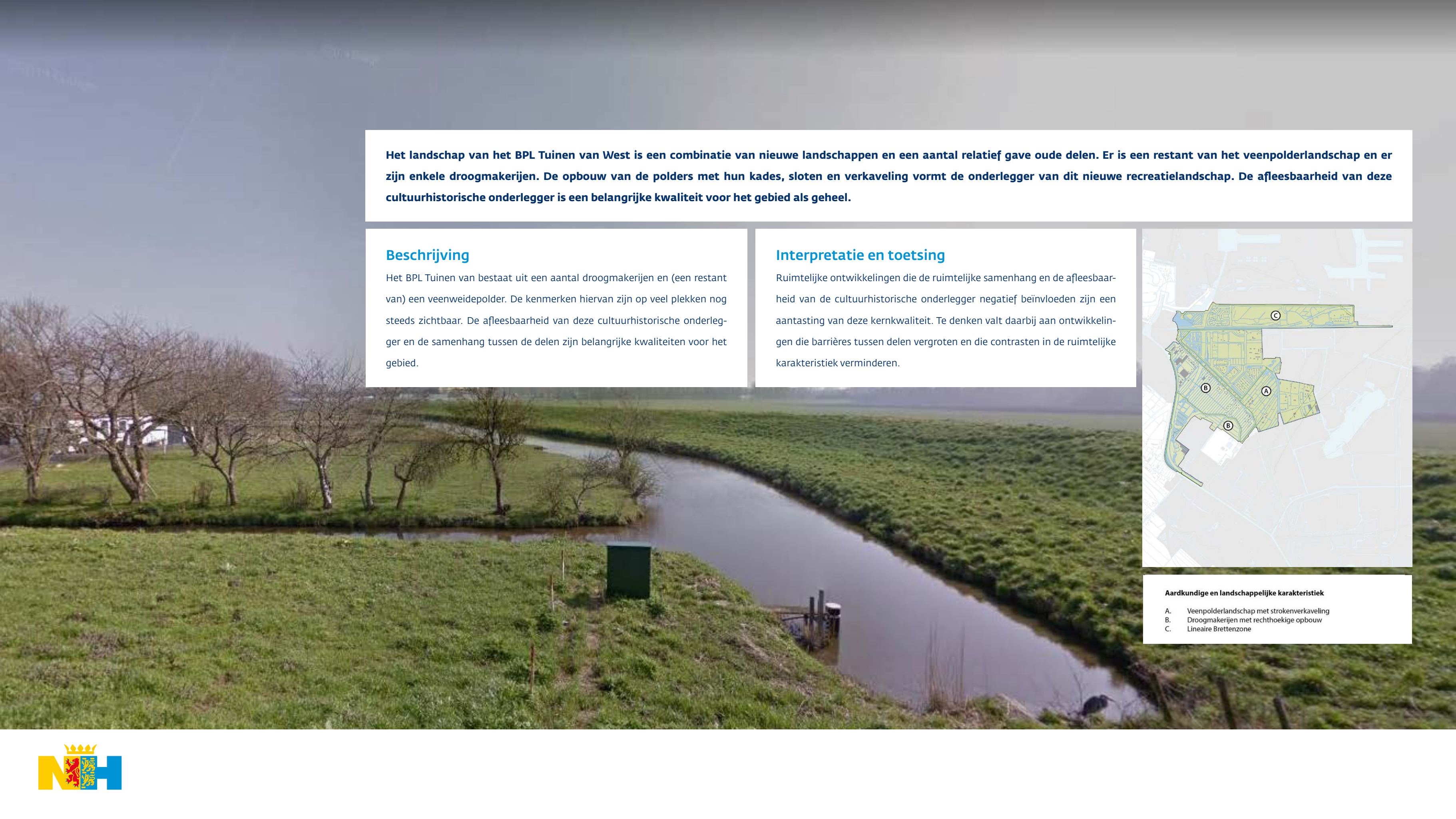
Het BPL Tuinen van West bestaat uit een restant veenpolderlandschap en droogmakerijenlandschap ingeklemd tussen stedelijke uitbreidingen, havens en snelwegen. Delen van de ontginningsgeschiedenis zijn nog goed zichtbaar. Het groene karakter met recreatieve functies vormt een welkome afwisseling met het dichte stedelijke gebied van Amsterdam. Het gebied heeft grote en nog steeds groeiende recreatieve betekenis voor bewoners uit de stedelijke omgeving. Het accent in het gebied ligt op stadslandbouw, sportvelden en voorzieningen. Hiermee voegt Tuinen van West een waardevol onderdeel toe aan het pallet van recreatielandschappen rond de stad.

Het BPL Tuinen van West wordt aan de noordzijde begrensd door het Westelijk Havengebied van Amsterdam, aan de oost- en zuidzijde door het stedelijk gebied van Amsterdam en aan de westzijde door de Ringvaart van de Haarlemmermeer. De Tuinen van West is onderdeel van een van de groene scheggen van Amsterdam en maakt deel uit van de hoofdgroenstructuur van deze stad. De scheg steekt ter hoogte van de Brettenzone en bij de Sloterplas het stedelijk gebied in. Het gebied maakt deel uit van de hoofdgroenstructuur van Amsterdam. Wat betreft de oorspronkelijke landschappelijke opbouw sluit het gebied aan op andere veenpolder- en droogmakerijenlandschappen in Noord-Holland. De A5/Westrandweg loopt verhoogd door het gebied. Langs de Ringvaart van de Haarlemmermeer ligt een ecologische verbindingszone: de Groene As. Een deel van de Lutkemeerpolder en de Osdorperbinnenpolder behoort tot NNN. Sinds 2009 heeft het gebied De Tuinen van West een officiële status als recreatiegebied.

(Het BPL Tuinen van West maakt onderdeel uit van het ensemble Spaarnwoude in de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie.)

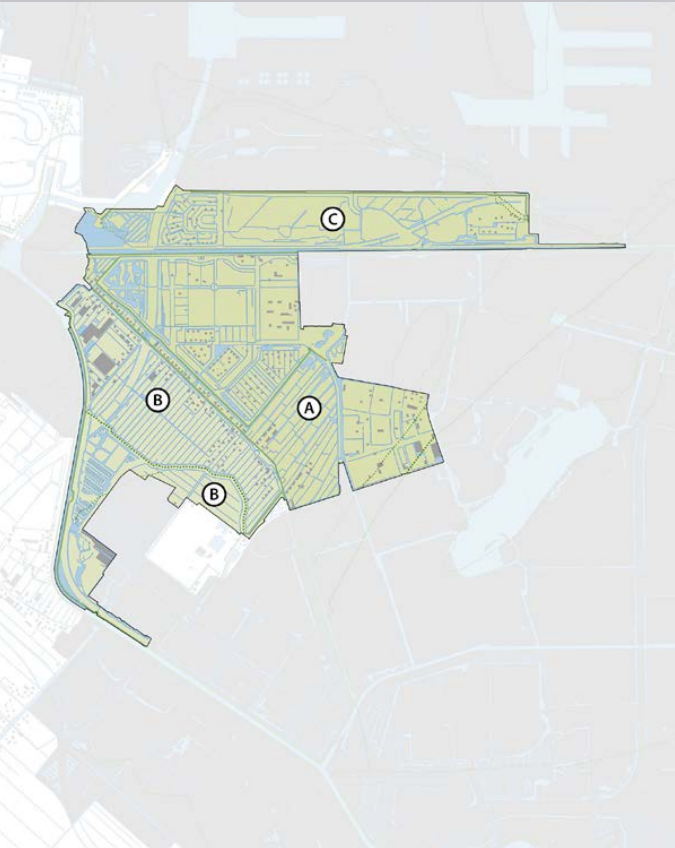
Het landschap van het BPL Tuinen van West is een combinatie van nieuwe landschappen en een aantal relatief gave oude delen. Er is een restant van het veenpolderlandschap en er zijn enkele droogmakerijen. De opbouw van de polders met hun kades, sloten en verkaveling vormt de onderlegger van dit nieuwe recreatielandschap. De afleesbaarheid van deze cultuurhistorische onderlegger is een belangrijke kwaliteit voor het gebied als geheel.

Beschrijving

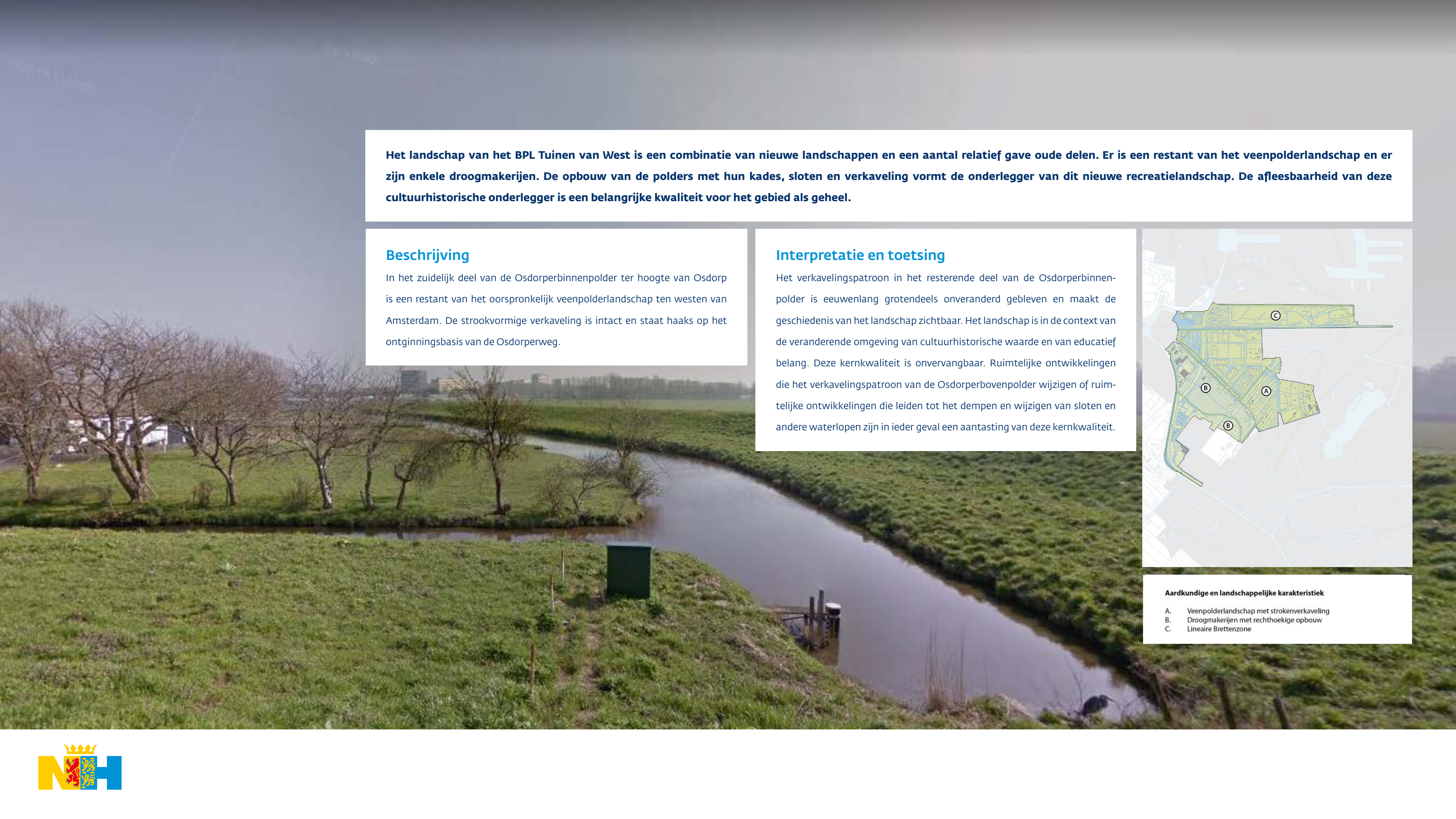
Het BPL Tuinen van bestaat uit een aantal droogmakerijen en (een restant van) een veenweidepolder. De kenmerken hiervan zijn op veel plekken nog steeds zichtbaar. De afleesbaarheid van deze cultuurhistorische onderlegger en de samenhang tussen de delen zijn belangrijke kwaliteiten voor het gebied.

Interpretatie en toetsing

Ruimtelijke ontwikkelingen die de ruimtelijke samenhang en de afleesbaarheid van de cultuurhistorische onderlegger negatief beïnvloeden zijn een aantasting van deze kernkwaliteit. Te denken valt daarbij aan ontwikkelingen die barrières tussen delen vergroten en die contrasten in de ruimtelijke karakteristiek verminderen.

- Aardkundige en landschappelijke karakteristiek**
- A. Veenpolderlandschap met strokenverkaveling
 - B. Droogmakerijen met rechthoekige opbouw
 - C. Lineaire Brettenzone

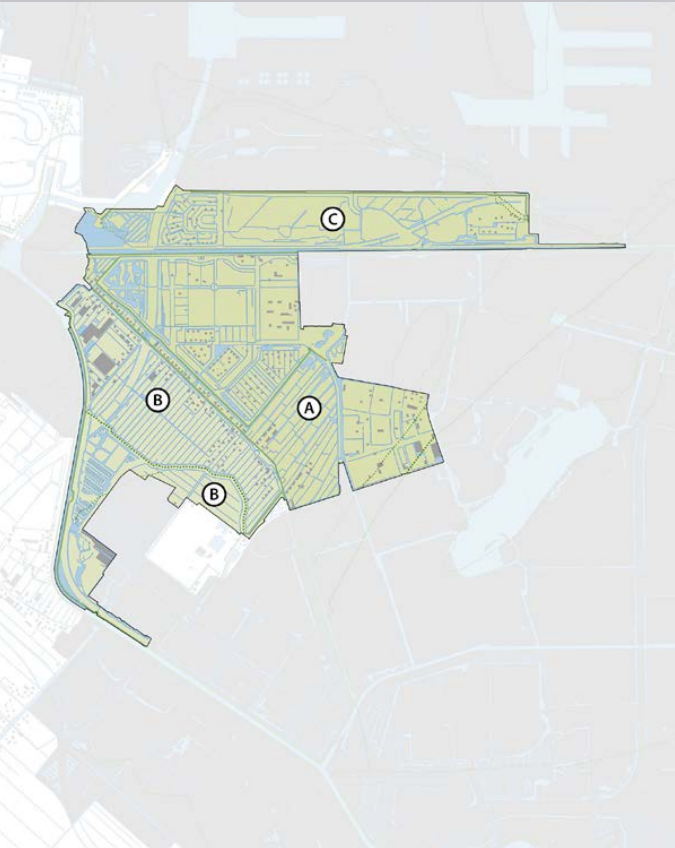
Het landschap van het BPL Tuinen van West is een combinatie van nieuwe landschappen en een aantal relatief gave oude delen. Er is een restant van het veenpolderlandschap en er zijn enkele droogmakerijen. De opbouw van de polders met hun kades, sloten en verkaveling vormt de onderlegger van dit nieuwe recreatielandschap. De afleesbaarheid van deze cultuurhistorische onderlegger is een belangrijke kwaliteit voor het gebied als geheel.

Beschrijving

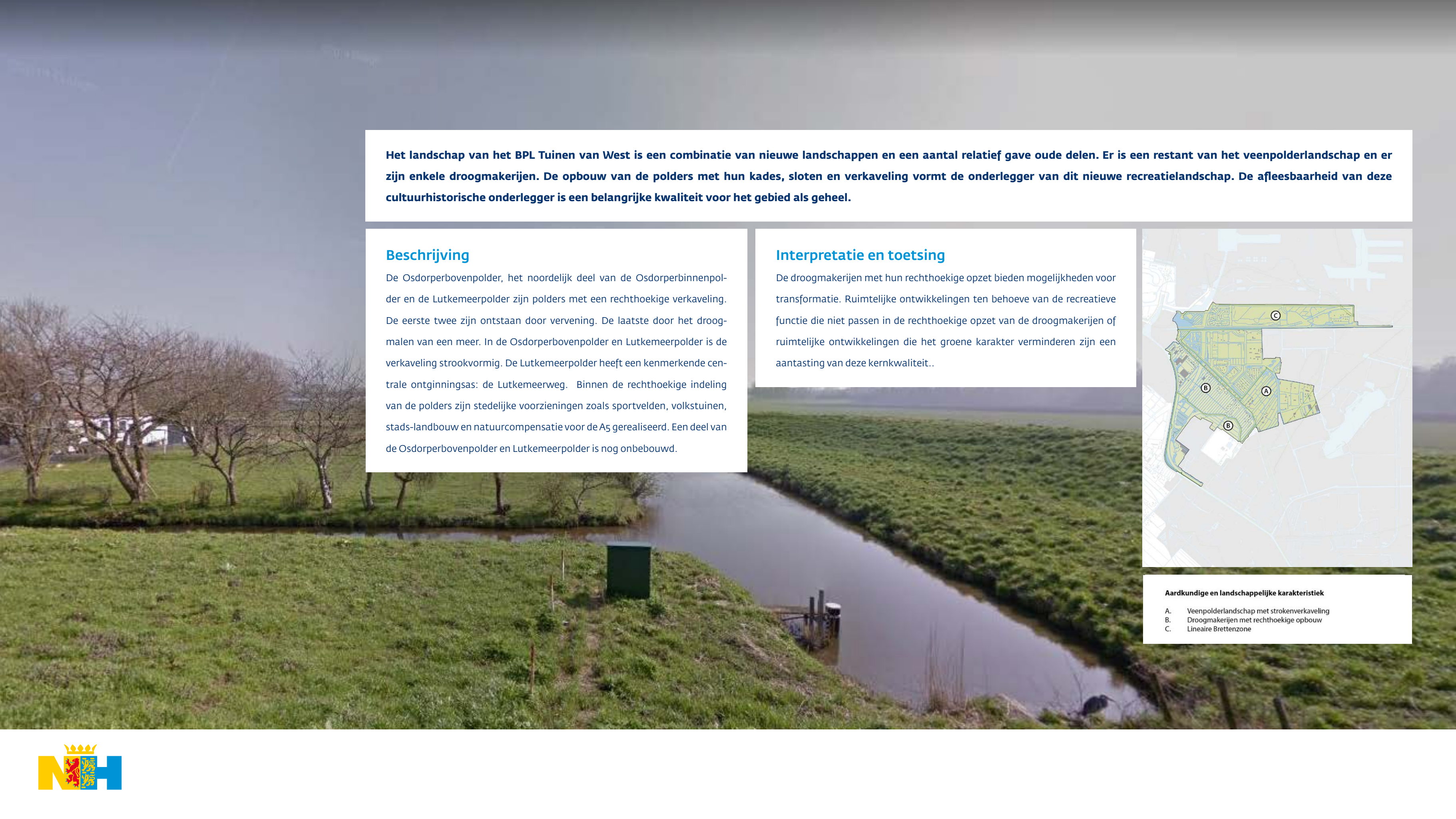
In het zuidelijk deel van de Osdorperbinnenpolder ter hoogte van Osdorp is een restant van het oorspronkelijk veenpolderlandschap ten westen van Amsterdam. De strookvormige verkaveling is intact en staat haaks op het ontginningsbasis van de Osdorperweg.

Interpretatie en toetsing

Het verkavelingspatroon in het resterende deel van de Osdorperbinnenpolder is eeuwenlang grotendeels onveranderd gebleven en maakt de geschiedenis van het landschap zichtbaar. Het landschap is in de context van de veranderende omgeving van cultuurhistorische waarde en van educatief belang. Deze kernkwaliteit is onvervangbaar. Ruimtelijke ontwikkelingen die het verkavelingspatroon van de Osdorperbovenpolder wijzigen of ruimtelijke ontwikkelingen die leiden tot het dempen en wijzigen van sloten en andere waterlopen zijn in ieder geval een aantasting van deze kernkwaliteit.

- Aardkundige en landschappelijke karakteristiek**
- A. Veenpolderlandschap met strokenverkaveling
 - B. Droogmakerijen met rechthoekige opbouw
 - C. Lineaire Brettenzone

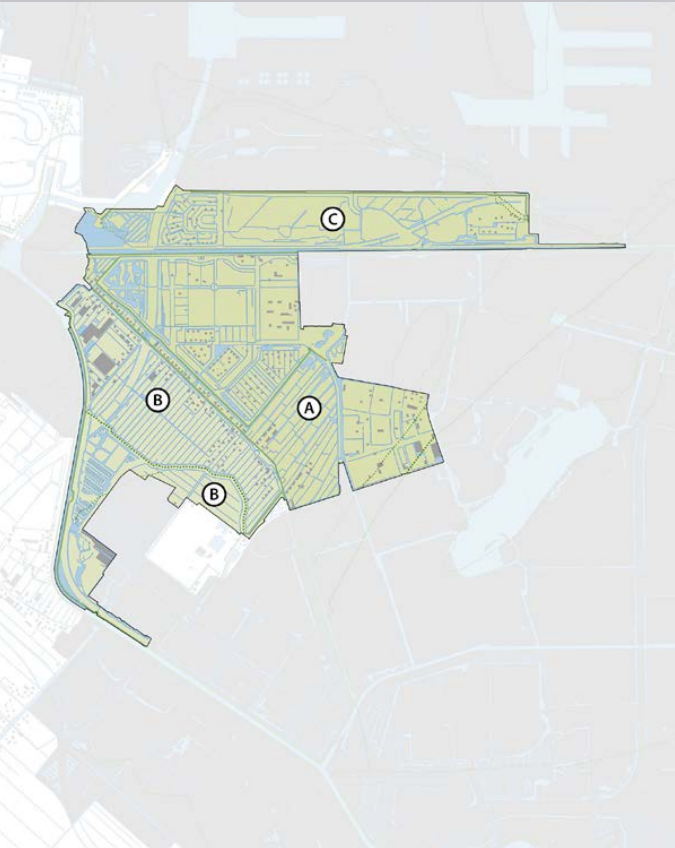
Het landschap van het BPL Tuinen van West is een combinatie van nieuwe landschappen en een aantal relatief gave oude delen. Er is een restant van het veenpolderlandschap en er zijn enkele droogmakerijen. De opbouw van de polders met hun kades, sloten en verkaveling vormt de onderlegger van dit nieuwe recreatielandschap. De afleesbaarheid van deze cultuurhistorische onderlegger is een belangrijke kwaliteit voor het gebied als geheel.

Beschrijving

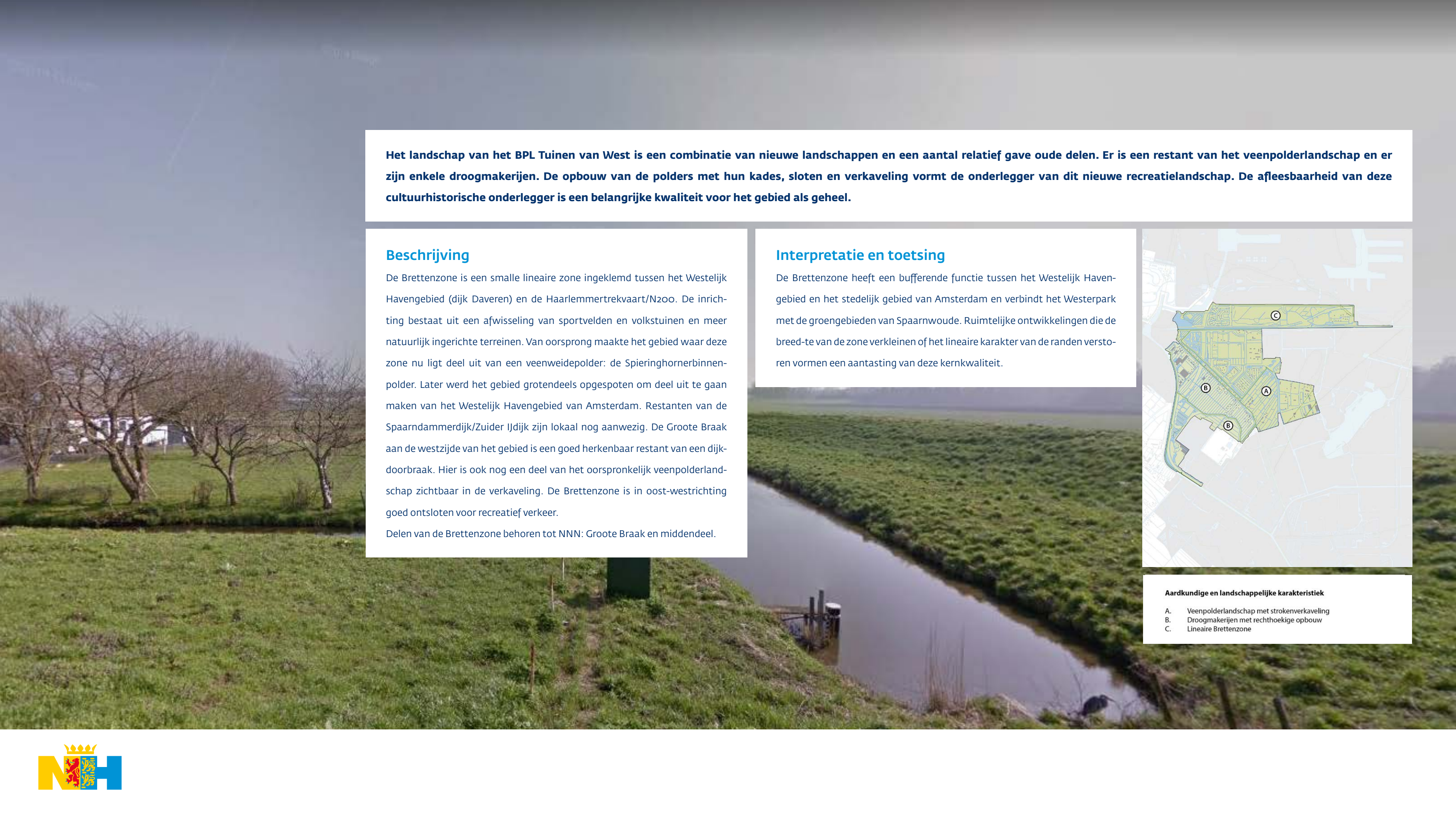
De Osdorperbovenpolder, het noordelijk deel van de Osdorperbinnenpolder en de Lutkemeerpolder zijn polders met een rechthoekige verkaveling. De eerste twee zijn ontstaan door vervening. De laatste door het droogmalen van een meer. In de Osdorperbovenpolder en Lutkemeerpolder is de verkaveling strookvormig. De Lutkemeerpolder heeft een kenmerkende centrale ontginningsas: de Lutkemeerweg. Binnen de rechthoekige indeling van de polders zijn stedelijke voorzieningen zoals sportvelden, volkstuinen, stads-landbouw en natuurcompensatie voor de A5 gerealiseerd. Een deel van de Osdorperbovenpolder en Lutkemeerpolder is nog onbebouwd.

Interpretatie en toetsing

De droogmakerijen met hun rechthoekige opzet bieden mogelijkheden voor transformatie. Ruimtelijke ontwikkelingen ten behoeve van de recreatieve functie die niet passen in de rechthoekige opzet van de droogmakerijen of ruimtelijke ontwikkelingen die het groene karakter verminderen zijn een aantasting van deze kernkwaliteit..

- Aardkundige en landschappelijke karakteristiek
- A. Veenpolderlandschap met strokenverkaveling
 - B. Droogmakerijen met rechthoekige opbouw
 - C. Lineaire Brettenzone

Het landschap van het BPL Tuinen van West is een combinatie van nieuwe landschappen en een aantal relatief gave oude delen. Er is een restant van het veenpolderlandschap en er zijn enkele droogmakerijen. De opbouw van de polders met hun kades, sloten en verkaveling vormt de onderlegger van dit nieuwe recreatielandschap. De afleesbaarheid van deze cultuurhistorische onderlegger is een belangrijke kwaliteit voor het gebied als geheel.

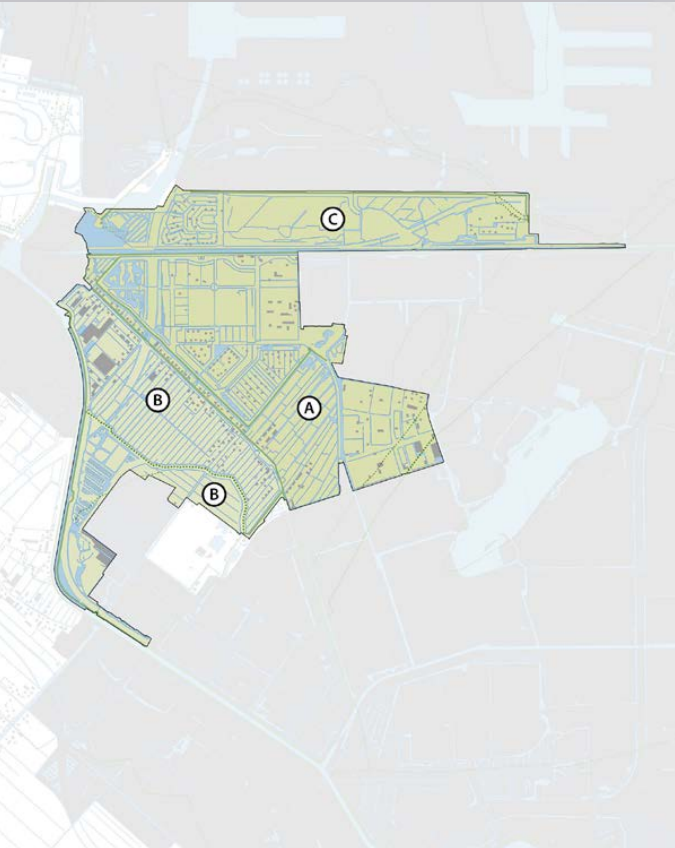
Beschrijving

De Brettenzone is een smalle lineaire zone ingeklemd tussen het Westelijk Havengebied (dijk Daveren) en de Haarlemmertrekvaart/N200. De inrichting bestaat uit een afwisseling van sportvelden en volkstuinten en meer natuurlijk ingerichte terreinen. Van oorsprong maakte het gebied waar deze zone nu ligt deel uit van een veenweidepolder: de Spieringhornerbinnenpolder. Later werd het gebied grotendeels opgespoten om deel uit te gaan maken van het Westelijk Havengebied van Amsterdam. Restanten van de Spaarndammerdijk/Zuider Ijdijk zijn lokaal nog aanwezig. De Groote Braak aan de westzijde van het gebied is een goed herkenbaar restant van een dijkdoorbraak. Hier is ook nog een deel van het oorspronkelijk veenpolderlandschap zichtbaar in de verkaveling. De Brettenzone is in oost-westrichting goed ontsloten voor recreatief verkeer.

Delen van de Brettenzone behoren tot NNN: Groote Braak en middendeel.

Interpretatie en toetsing

De Brettenzone heeft een bufferende functie tussen het Westelijk Havengebied en het stedelijk gebied van Amsterdam en verbindt het Westerpark met de groengebieden van Spaarnwoude. Ruimtelijke ontwikkelingen die de breedte van de zone verkleinen of het lineaire karakter van de randen verstoren vormen een aantasting van deze kernkwaliteit.

- Aardkundige en landschappelijke karakteristiek
- A. Veenpolderlandschap met strokenverkaveling
 - B. Droogmakerijen met rechthoekige opbouw
 - C. Lineaire Brettenzone

De afwisseling in (in omvang variërende) open ruimtes en meer besloten delen draagt bij aan een aantrekkelijk recreatielandschap. Door de aanwezigheid van bebouwing en opgaande beplanting in de randen is er in het BPL Tuinen van West geen sprake van echt open landschap. De waarde zit in 'het gevoel van buiten zijn': een groene omgeving in contrast met het stedelijk gebied. De recreatieve voorzieningen zijn onderdeel van de groene beleving.

Beschrijving

In de veenweidepolder Osdorperbinnenpolder aan de noordoostzijde van de Osdorperweg is nog sprake van een open ruimte. In de droogmakerijen is een afwisseling van openheid en meer besloten delen. Door de open ruimtes en het groene karakter zijn deze gebieden aantrekkelijk voor recreatief (mede) gebruik.

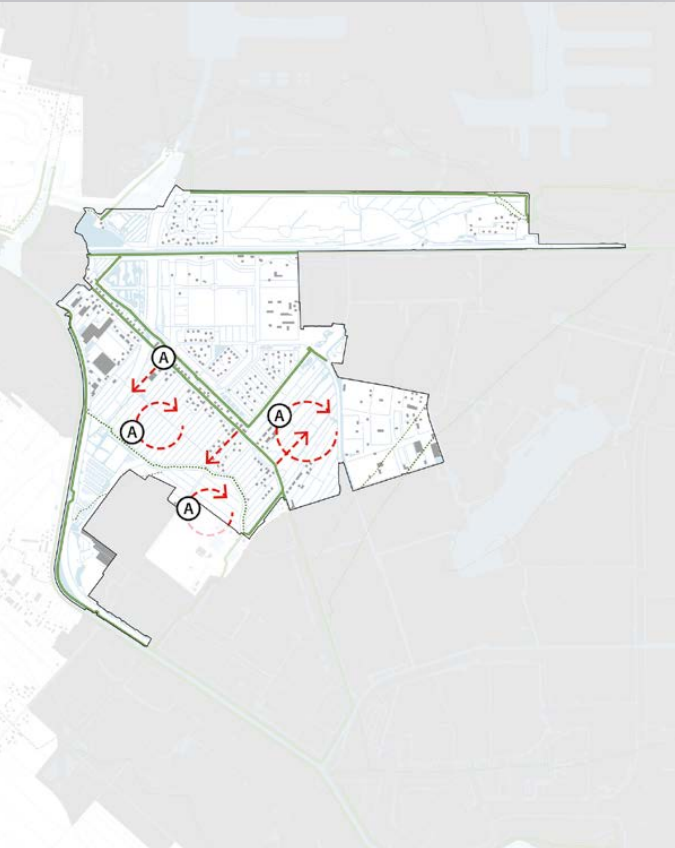
De Brettenzone is een smalle besloten zone met een eigen binnenwereld. De aanwezigheid van natuur op korte afstand van grootschalige logistieke bedrijventerreinen en dicht stedelijk gebied draagt bij aan de kwaliteit en belevingswaarde van het gebied. Het contrast tussen de Brettenzone en de stedelijk omgeving is aan de randen extra goed te beleven.

Interpretatie en toetsing

De openheid in Osdorperbinnenpolder is een belangrijke landschappelijke kwaliteit. De open ruimte is kwetsbaar voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Ruimtelijke ontwikkelingen in het open landschap die leiden tot (verdere) verdichting of verrommeling zijn een aantasting van deze kernkwaliteit. Een uitzondering vormen bijvoorbeeld fietspaden, omdat die niet van invloed zijn op de openheid.

De afwisseling van open en meer besloten delen in de droogmakerijen is een belangrijke landschappelijke kwaliteit. De open ruimtes zijn kwetsbaar voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Ruimtelijke ontwikkelingen in de open delen van de droogmakerijen die leiden tot (verdere) verdichting of verrommeling, of ruimtelijke ontwikkelingen die het groene karakter verminderen, zijn een aantasting van deze kernkwaliteit. Ruimtelijke ontwikkelingen in de meer besloten delen vormen geen aantasting wanneer ze landschappelijke worden ingepast.

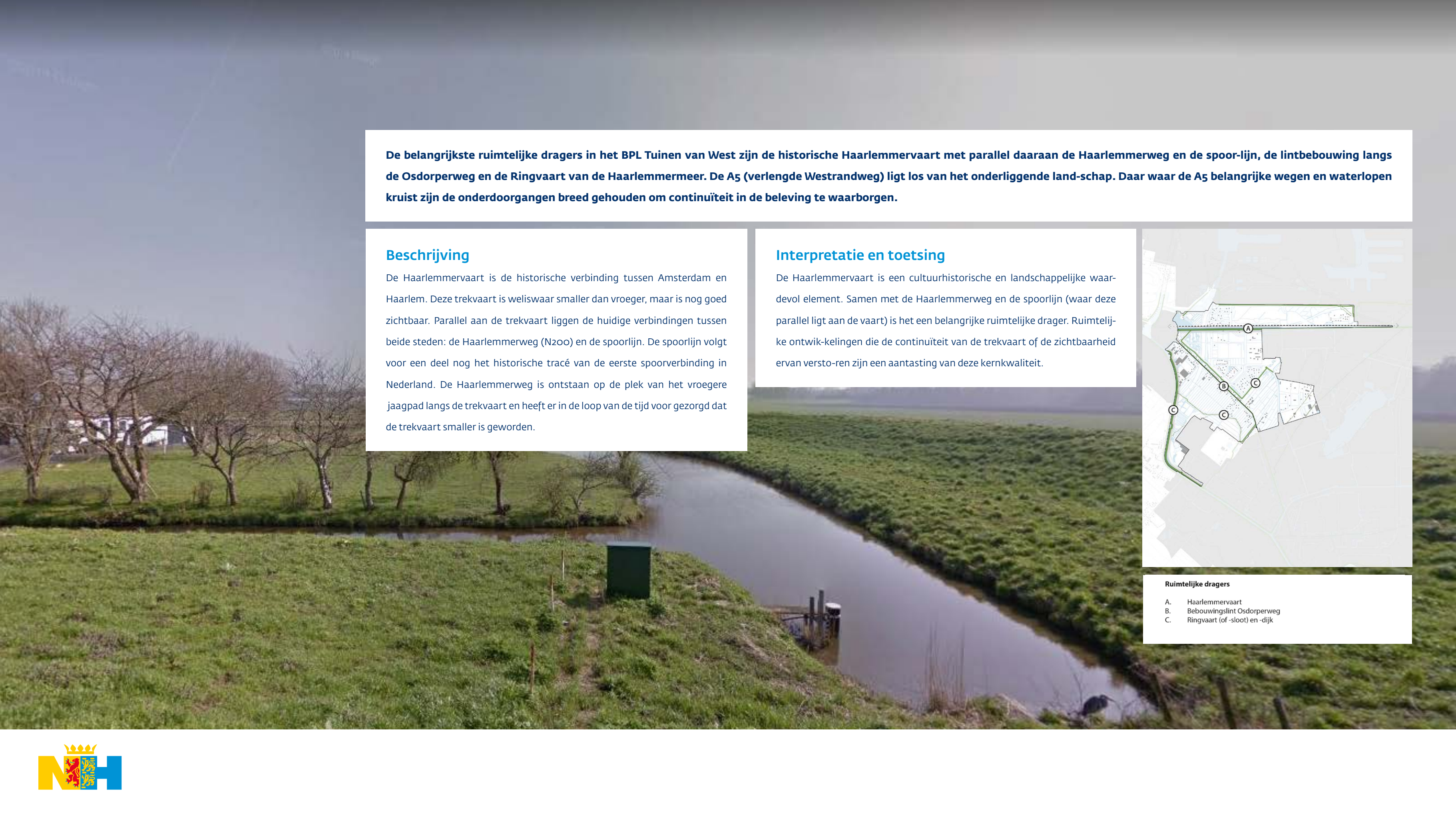
De geringe breedte van de Brettenzonezone maakt ook dit gebied kwetsbaar voor ruimtelijke ontwikkelingen. Ruimtelijke ontwikkelingen die het groene karakter en de helderheid van de randen veranderen vormen een aantasting van deze kernkwaliteit. Ruimtelijke ontwikkelingen vormen geen aantasting wanneer ze landschappelijk worden ingepast.

Openheid en ruimtebeleving

A.

Open ruimten en vergezichten

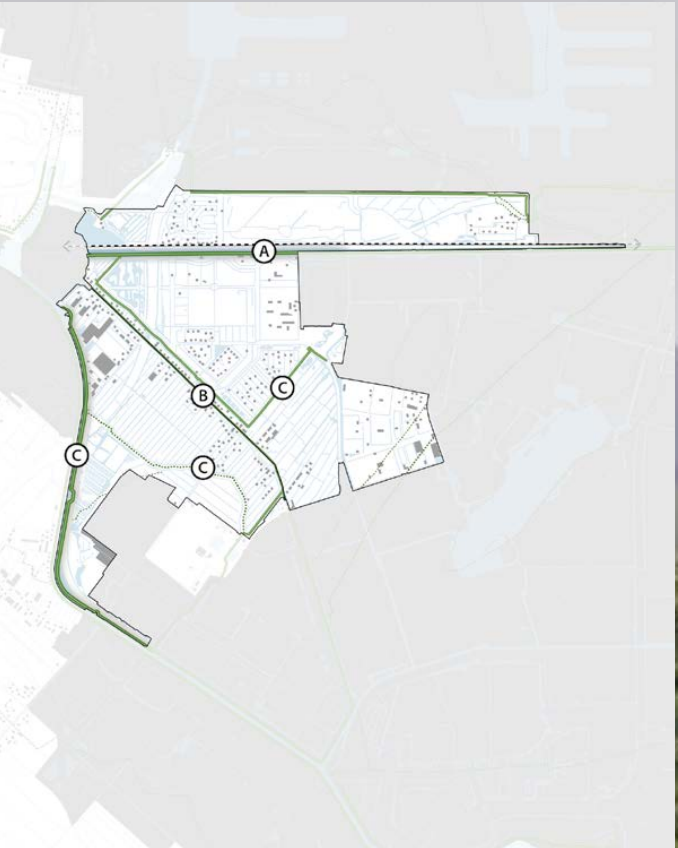
De belangrijkste ruimtelijke dragers in het BPL Tuinen van West zijn de historische Haarlemmervaart met parallel daaraan de Haarlemmerweg en de spoor-lijn, de lintbebouwing langs de Osdorperweg en de Ringvaart van de Haarlemmermeer. De A5 (verlengde Westrandweg) ligt los van het onderliggende land-schap. Daar waar de A5 belangrijke wegen en waterlopen kruist zijn de onderdoorgangen breed gehouden om continuïteit in de beleving te waarborgen.

Beschrijving

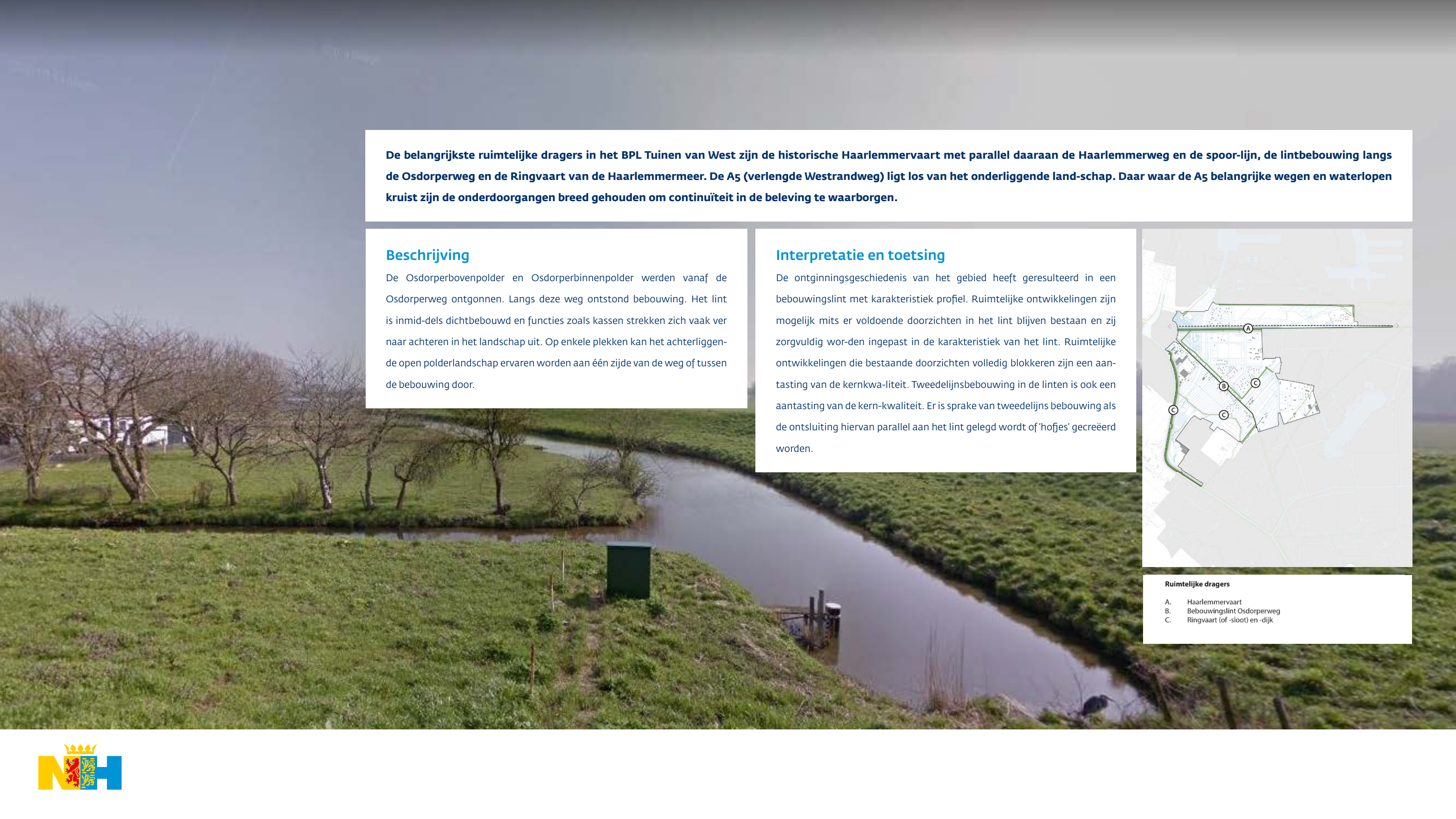
De Haarlemmervaart is de historische verbinding tussen Amsterdam en Haarlem. Deze trekvaart is weliswaar smaller dan vroeger, maar is nog goed zichtbaar. Parallel aan de trekvaart liggen de huidige verbindingen tussen beide steden: de Haarlemmerweg (N200) en de spoorlijn. De spoorlijn volgt voor een deel nog het historische tracé van de eerste spoorverbinding in Nederland. De Haarlemmerweg is ontstaan op de plek van het vroegere jaagpad langs de trekvaart en heeft er in de loop van de tijd voor gezorgd dat de trekvaart smaller is geworden.

Interpretatie en toetsing

De Haarlemmervaart is een cultuurhistorische en landschappelijke waardevol element. Samen met de Haarlemmerweg en de spoorlijn (waar deze parallel ligt aan de vaart) is het een belangrijke ruimtelijke drager. Ruimtelijke ontwikkelingen die de continuïteit van de trekvaart of de zichtbaarheid ervan verstoren zijn een aantasting van deze kernkwaliteit.

Ruimtelijke dragers	
A.	Haarlemmervaart
B.	Bebouwingslint Osdorperweg
C.	Ringvaart (of -sloot) en -dijk

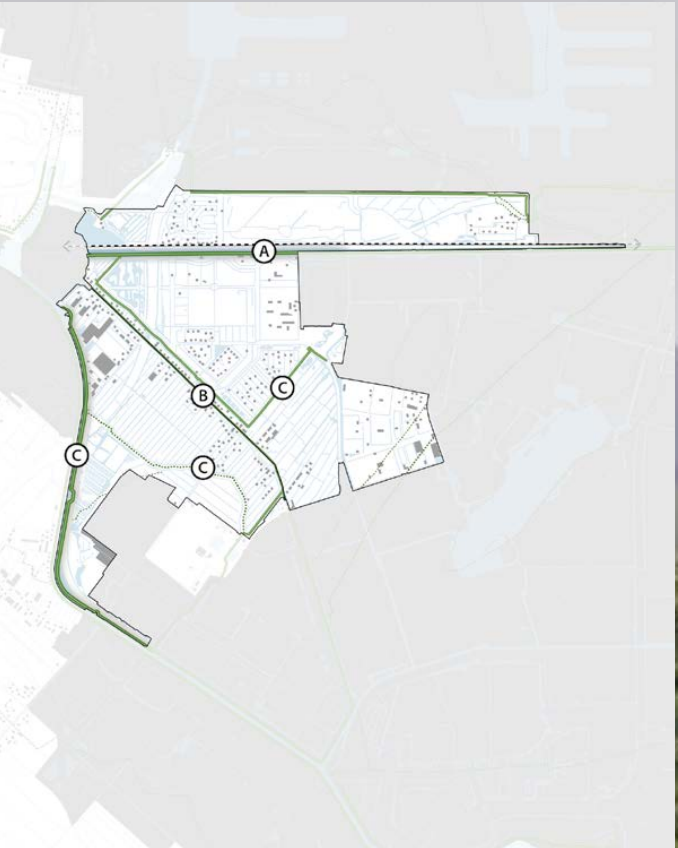
De belangrijkste ruimtelijke dragers in het BPL Tuinen van West zijn de historische Haarlemmervaart met parallel daaraan de Haarlemmerweg en de spoor-lijn, de lintbebouwing langs de Osdorperweg en de Ringvaart van de Haarlemmermeer. De A5 (verlengde Westrandweg) ligt los van het onderliggende land-schap. Daar waar de A5 belangrijke wegen en waterlopen kruist zijn de onderdoorgangen breed gehouden om continuïteit in de beleving te waarborgen.

Beschrijving

De Osdorperbovenpolder en Osdorperbinnenpolder werden vanaf de Osdorperweg ontgonnen. Langs deze weg ontstond bebouwing. Het lint is inmid-dels dichtbebouwd en functies zoals kassen strekken zich vaak ver naar achteren in het landschap uit. Op enkele plekken kan het achterliggen-de open polderlandschap ervaren worden aan één zijde van de weg of tussen de bebouwing door.

Interpretatie en toetsing

De ontginningsgeschiedenis van het gebied heeft geresulteerd in een bebouwingslint met karakteristiek profiel. Ruimtelijke ontwikkelingen zijn mogelijk mits er voldoende doorzichten in het lint blijven bestaan en zij zorgvuldig wor-den ingepast in de karakteristiek van het lint. Ruimtelijke ontwikkelingen die bestaande doorzichten volledig blokkeren zijn een aan-tasting van de kernkwa-liteit. Tweedelijsbebouwing in de linten is ook een aantasting van de kern-kwaliteit. Er is sprake van tweedelijs bebouwing als de ontsluiting hiervan parallel aan het lint gelegd wordt of 'hofjes' gecreëerd worden.

Ruimtelijke dragers	
A.	Haarlemmervaart
B.	Bebouwingslint Osdorperweg
C.	Ringvaart (of -sloot) en -dijk

De belangrijkste ruimtelijke dragers in het BPL Tuinen van West zijn de historische Haarlemmervaart met parallel daaraan de Haarlemmerweg en de spoor-lijn, de lintbebouwing langs de Osdorperweg en de Ringvaart van de Haarlemmermeer. De A5 (verlengde Westrandweg) ligt los van het onderliggende land-schap. Daar waar de A5 belangrijke wegen en waterlopen kruist zijn de onderdoorgangen breed gehouden om continuïteit in de beleving te waarborgen.

Beschrijving

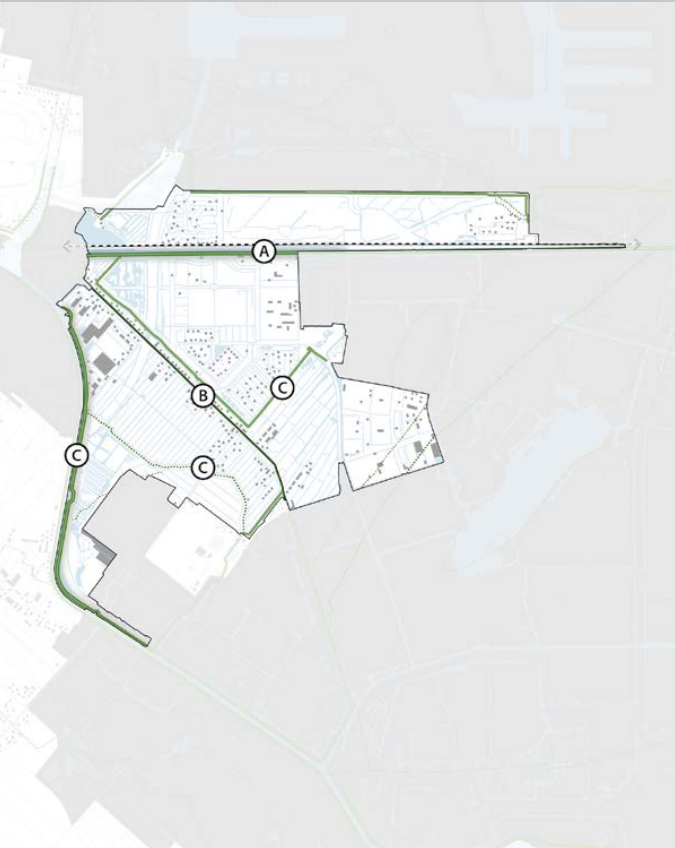
Ten behoeve van de droogmaking van de Haarlemmermeer werden de ring-vaart en ringdijk aangelegd. Samen zijn ze een herkenbare ruimtelijke dra-ger met en karakteristiek profiel. In de Ringvaart zijn de restanten van een damsluis aanwezig van de Stelling van Stelling en van een sluis die ge-bruikt werd bij de verving van het noordelijk deel van de Osdorperbinnen-polder. Deze laatste polder heeft een eigen ringdijk. Ter hoogte van de Haar-lemmerweg is het hoogteverschil tussen polder en omgeving goed zichtbaar. Bij de inpoldering werd ook de Osdorpervaart aangelegd. Ook de ringdijk van de Lutkemeerpolder (Wijsentkade) is een herkenbare ruimtelijke drager die deels in het nog open landschap ligt.

De Ringvaart van de Haarlemmermeer en enkele hoofdwatergangen in het gebied maken deel uit van een NNN-verbinding tussen de natuurgebieden in Spaarnwoude en het Amsterdamse Bos. De ecologische verbinding langs de Ringvaart wordt ook wel de Groen As genoemd.

Interpretatie en toetsing

De ringvaarten en ringdijken zijn waterstaatkundig, ruimtelijk en cultuurhistorisch waardevol voor Noord-Holland. Ze tonen de omtrek van de vroegere meren en zijn een omlijsting van de geometrische indeling van de droogmakerijen.

Het dwarsprofiel van de Ringvaart en ringdijk is kenmerkend en specifiek voor de Haarlemmermeerpolder. Ook de ringdijken van de Lutkemeerpolder en het noordelijk deel van de Osdorperbinnenpolder hebben een eigen pro-fiel. Ruimtelijke ontwikkelingen waarbij bijvoorbeeld het dijkprofiel wordt vergraven of het water wordt gedempt zijn een aantasting van de kernkwali-teit. Ruimtelijke ontwikkelingen die de zichtbaarheid van de historisch waar-devolle gemalen en de relatie tussen de Ringvaart van de Haarlemmermeer, gemaal en poldervaart verstoren vormen eveneens een aantasting van deze kernkwaliteit. Dijkverbeteringen zijn mogelijk mits zij de continue lijn en het herkenbare dijkprofiel niet aantasten.

Ruimtelijke dragers	
A.	Haarlemmervaart
B.	Bebouwingslint Osdorperweg
C.	Ringvaart (of -sloot) en -dijk